

21.04.2016

Propuneri la proiectul Regulamentului cu privire la activitatea grupurilor de lucru pentru achizițiile publice

Transparency International – Moldova prezintă următoarele constatări și propuneri la proiectul Regulamentului cu privire la activitatea grupurilor de lucru pentru achizițiile publice.

Prevenirea și raportarea conflictelor de interese, prevăzute în pp.42-45 din Regulamentul cu privire la activitatea grupurilor de lucru pentru achizițiile publice (în continuare – proiectul Regulamentului) vizează un sector foarte îngust – doar procedura de atribuire a contractului, pe când în realitate conflictele de interese pot apărea la momentul înaintării/desemnării persoanei în componența grupului de lucru sau pe parcursul monitorizării contractului deja încheiat (mai ales, dacă se introduc careva modificări/completări în el). Din aceste considerente, p.42 din proiectul Regulamentului ar trebui să prevadă ca situațiile de conflicte de interese trebuie prevenite pe toată durata activității grupului de lucru – de la crearea acestuia și până la finalizarea implementării contractului de achiziții, iar în cazul apariției conflictelor de interese membrii grupului de lucru trebuie să le raporteze în modul stabilit de legislație (Legea 16/2008). Punctul 44 din proiectul regulamentului ar putea fi expus în redacția „membrii grupului de lucru care constată că se află într-o situație de conflicte de interese trebuie să depună o declarație de conflict de interese conform legislației”.

În proiectul Regulamentului sunt câteva puncte care par să se contradică: de ex., p. 32 prevede că grupul de lucru examinează ofertele în mod confidențial, nu divulga informația despre examinarea, evaluarea și compararea ofertelor. Punctul 33 stabilește că membrii grupului de lucru – reprezentanți ai societății civile trebuie să informeze autoritatea contractantă despre eliberarea informațiilor prevăzute în p.32. Ar fi rațional ca din trei puncte – 32, 33 și 34 din proiectul regulamentului de lăsat doar unul (p.33) în care să se precizeze că „grupul de lucru va oferi informația despre desfășurarea procedurilor de achiziție publică conform legislației privind accesul la informații și din domeniul achizițiilor publice, exceptând informațiile atribuite la secret de stat, secret comercial și cele cu caracter personal”.

Considerăm oportun ca statutul reprezentanților grupului de lucru din partea societății civile să fie notificat la începutul regulamentului, astfel din start se va cunoaște că aceștia au doar drept de vot consultativ.

În ce privește p.35 din proiectul regulamentului, acesta se referă la restricțiile de difuzare a informațiilor doar de către reprezentanții societății civile. Practica arată că scurgerile de informație rezultă, mai degrabă, din acțiunile reprezentanților autorității contractante - membri ai grupului de lucru. Iar rolul societății civile – e să dea de știre despre eventuale abateri, inclusiv fraude nu doar altor membri ai grupului de lucru, ci și organelor de stat competente, precum și mass-media.

Punctele 5 și 9 din proiectul regulamentului par a fi și ele contradictorii: p.5 stabilește o cotă pentru membrii societății civile în grupul de lucru (nu mai mult de 1/3 din numărul membrilor), iar p.9 – stipulează că autoritatea contractantă poate decide includerea societății civile în grupul de lucru fără plafonare. În context, ar fi plauzibilă varianta includerii, fără plafonare, a reprezentanților societății civile în grupul de lucru pentru achiziții publice.

Unele prevederi din p.21 al proiectului referitoare la obligațiile grupului de lucru ar trebui reformulate, de ex., subpunctul 1 care stipulează că grupul de lucru *trebuie să asigure rentabilitatea achizițiilor*. Având în vedere că autoritatea contractantă nu este un agent economic rentabilitatea căruia ar putea fi evaluată, în acest subpunct s-ar putea stipula că grupul de lucru este obligat să asigure achiziționarea unor bunuri/servicii/lucrări utile autorității contractante, respectând principiul economicității, în limita mijloacelor prevăzute. La fel, întrucât grupul de lucru nu poate să asigure participarea pe scară largă a operatorilor economici, în subpunctul 2 al proiectului s-ar putea stipula că grupul de lucru este obligat să informeze pe scară largă operatorii economici despre procedurile de achiziții.

De asemenea, considerăm rațional ca în proiectului regulamentului să fie evitate formulările de genul „în esență eronate”, „în cazuri temeinic justificate”, întrucât ele ar putea conduce la o interpretare discreționară a prevederilor proiectului.

Suplimentar la cele sus-menționate, în proiectul documentului ar trebui inclusă o clauză care ar prevedea responsabilizarea membrilor grupului de lucru pentru deciziile colective care prejudiciază interesele autorității contractante.